

Hűség és bizalom

/Emlékezés Simon Lászlónéra , 1927-2005/

Mártát 1984-ben nyugdíjazták. Jó húsz év elteltével hogyan jellemezhetném egykori főnökasszonyomat ?

Megjeleníthetném a könyvtárosság etikai kódexe alapján:...elkötelezett könyvtára iránt...kötődik könyvtárához...erkölcsi integritása nyújt biztos alapot szakmai döntéseinek meghozatalához...elkötelezett az esélyegyenlőség mellett...elismeri szakmai tudásukat, emberi kvalitásaikat...személyében felelős a szakma társadalmi tekintélyének fenntartásáért és növeléséért... A kíváncsi-gyűjtemény száraz szavai helyett mások illenének rá: a hűség és a bizalom.

Márta - választott útján végig megmaradva - előbb a sashalmi, majd a lágymányosi könyvtárat vezette. Egy gimnáziumi magyartanár így vallott az első korszakról: „... a harminckettes könyvtárnak Simon Márta volt a lelke...mai szemmel nézve túlságosan is irigylésre méltóan családias volt a hangulat ott a könyvtáron belül,...a könyvtárosok próbálták annak a szűkebb közösségnek a világképét alakítani..., volt bizonyos együttművelődés, ami a könyvtárnak nem lényegtelen feladata...”.

Utána XI. kerületi szolgálata következett . A nyugdíjkorhatár elérése után még két évet munkában töltött , kijelölt utódja virágzó közintézményt vehetett át . És tevékenyen hűséges volt a mozgalomhoz , az „egypárthoz” , a munkahelyi pártszervezethez ...

Pályájának utolsó éveire esett a „hatos” könyvtár fénykora. Mi eredményezte ezt a tíz éves ragyogást ? Döntően Márta bizalma: szinte „parttalanul” bízott beosztottjaiban. „Tárt karokkal” közeledett minden jelentkező felé, előítélettel mentesen alkalmazott bárkit. A kisebbségből származó raktárkezelő onnan ment főiskolát végzett könyvtárosként nyugdíjba. A tanítónókból könyvtárosokká „szelídültek”, nála gyökeret eresztettek - a könyvtáros is elsősorban pedagógus -, végleges hivatásukra találtak, mára már kerületi könyvtárvezetők... Akiben látta a munka tiszteletét, ahhoz ragaszkodott, a végletekig védte, „hátha megjavul” az illető. Egyik fiatal beosztottja „pályát módosított”, aztán mégis meggondolta magát. Márta személyes jótállására kerülhetett vissza a hálózatba – ma ugyancsak vezető...

A vége felé kissé háttérbe húzódott – bízott a következő nemzedék kezdeményező képességében. A rájuk való támaszkodás újította meg a könyvtárhasználók rutinkiszolgálásán túli, érdemi tevékenységeket. A nyolcvanas évek elején az Ünnepi Könyvhét kerületi rendezvényére a könyvtár két neves lokálpatrióta írórt kért fel. A lebonyolítással Márta ifjú munkatársait bízta meg . Egyikük a kultúrpropagandát vállalta , a meghívókat tervezte és illusztrálta . A másik kollegina önállóan egybeszerkesztette és lebonyolította a találkozót ...

Márta szolgáló alkataként talán nem is várt viszonzást. Talán ezért is kavart fel eltávozására...

BÖRÖCFY KÁROLY

Gujjiczér Imréné, Irén

Tisztelt Gyászlók, Barátaim, Munkatársaim!

Akik mindenekelőtt az emberben hisznek, emberek sokaságát hagyják maguk mögött, ha elmennek.

Kollégákat, ismerősöket, híveket és barátokat, vagy azokat, akikkel mindennapi munkájuk során kerültek kapcsolatba.

Gujjiczér Imréné, Irén, vagy miként a „szabóervinesek” szólították: „a Gujji” is ilyen emberhívó volt, ezért gyűltünk össze ma itt olyan sokan: kollégák, ismerősök és barátok. Az ő képviselőnkben próbálkozom most a búcsú és a méltatás szavaival, hiszen több mint harminc éven keresztül formálódott kapcsolatunk, és lettünk egyszerű kollégákból barátokká.

Irén 44 évet dolgozott a Szabó Ervin Könyvtárban; az évtizedek múltával nemcsak egyé vált munkahelyével, de bizonyos mértékig maga is intézményszerű valódai könyvtárosként, a szakma klasszikus elvárásainak megfelelően. Egész pályája – és számos kitüntetése a Kiváló Munkáért elismeréstől a Munka Érdemrend ezüst fokozatáig - bizonyítja, hogy minden munkaterületen könyvtáros maradt: a Tomori közti és a Fő utcai gyermekkönyvtárakban, tájékoztató beosztásban vagy az olvasószolgálatban, könyvtárvezetőként és módszertanostként, tudományos munkatársként az egykori Hálózati és Módszertani Osztályon, a Propaganda osztály csoportvezetőjeként, a Személyzeti osztály élén és végül már nyugdíjasként az Ellenőrzési csoport munkatársaként is. És mindig ugyanaz a nyitottság, az emberek iránti fokozott figyelem irányította, amely 21 éves korában a Kulich Gyula téri – ma Kálvária téri - könyvtárba vitte. Olyan helyre, ahol a könyvtárosság már akkor embert próbáló feladat volt. Itt szembesült először az emberi elesettség és kiszolgáltatottság mélységeivel, és itt tapasztalhatta meg, hogy a kultúra, a könyv és az olvasás valami több is lehet szórakozásnál. Ez a felismerés irányította tetteit munkája során. Ettől kezdve kereste a kapcsolatot a köz javát szolgáló tudókkal, mert hitt abban, hogy van egyfajta közös jogrendje az emberiségnek, egy sérthetetlenül tiszteletben tartott kötelék, amely minket, embereket más emberekhez kapcsol.

Aki hitének középpontjába az embereket állítja, annak nagy türelemre van szüksége. Irén 1976-tól 1992-ig, 16 éven keresztül vezette a könyvtár Személyzeti és Oktatási osztályát. Szinte hihetetlen, de adott időszakban jól ismerte a könyvtár közel 700 munkatársát, a köteteszi vágótól az osztályvezetőig. Mindig készen állt, ha valakit a szükség hozzá irányított, nem ismerte azt a kijelentést, hogy „nincs időm”. Ez alatt az idő alatt indultak el azok a változások, amelyek eredményeként megújult a könyvtár belső élete. A változások soha sem konfliktusmentesek, de ő kitartó türelemmel törekedett az egyetértésre és közmegegyezésre. Vítába szállt a munkatársakért, de képes volt alkalmazkodni is a könyvtár érdekeit szem előtt tartva; és példát adott a nehéz emberek és a másság iránti türelmességre. Nemcsak elhivatott embereket keresett a legmegfelelőbb szolgálati helyekre, de sokat tett azért is, hogy a könyvtár a hivatástudat színtere lehessen, egy olyan hely, ahol nemcsak az olvasók, de a könyvtárosok is jól érzik magukat.

Derűs kedéllyel a maga lábán állt. Utálta a szótekerést és az álokoskodást, természet adta egyenesség sugárzott róla, még nagybetegen is. És vidámság. Kifogyhatatlan mesélőkedvvel, a Szabó Ervin Könyvtár élő legendáriusaként idézett föl komoly vagy humoros pillanatokat az ironia és az önironia vállalt hangulatával. Ellenállhatatlan jókedvre derítette társaságát minden körülmények között, és a legkomolyabb pillanatokat is megkönnyítette sajátos humorával. Ugyanilyen humorral, figyelemmel és nagy szeretettel követte a fiatal munkatársak megnyilvánulásait. Egyszerűen szerette a fiatalokat és bízott bennük.

Akik mindenekelőtt az emberekben hisznek, azok egyedül kelnek át azon a bizonyos völgyön, ha van ilyen, mi pedig tudjuk, hogy búcsúszavainkat is csak egymáshoz intézhetjük, bármennyire is igyekszünk még megragadni valamit a távozóból.

Irén! Szükségünk van a személyes, katartikus szavakra is a tisztelet hangja után. Néhány keserves gondolatra, amelyet soha nem mondtam vagy mondtunk el Neked, hiszen a mindennapok nem az összegzésről vagy az egymás iránt táplált érzésekről szólnak.

Sok mindenre Te tanítottál: hogy becsületes célokat magunk elé tűzni jóval könnyebb, mint a kitűzött céljainkhoz való ragaszkodás; hogy az őszinte beszédet el kell tűrni, ha már hallgatni rá képtelenek vagyunk; hogy az eszes lények egymásért vannak, és kötelességük az, hogy összefogva erejüket megsokszorozzák, és hogy a bennünk lévő energiát ne egymás ellenében, hanem egymásért használjuk; hogy a türelem az igazságosság egy része, és hogy az emberek akaratauk ellenére hibáznak, így nincs értelme a haragnak. És akartad is, hogy tanuljunk, tehát nem bíztad a véletlenre. Biztos voltál a jóban, amit képviseltél, és mertél harcolni érte. Győzkdöttél, és a lelkiünkre beszéltél, és kezdted mindig előlről, újra meg újra, míg a belátás minket is megérintett. És ez nem volt könnyű. Mert az indulatod legalább olyan sodró volt, mint a vidámságod. Állandó erőfeszítésre készítettél, hogy szilárd elveken nyugvó magatartást építsünk pusztá jóindulatunkból. Hagytad, hogy egyedül az ész tekintsük vezérünknek, így felfogyhatatlan szabadságot hagyományoztál reánk akkor, amikor ez máshol elfogadhatatlan volt. De köszönjük, hogy nem kellett megalázó magyarázkodásokba bonyolódunk, és nem kényszerítettél hinni olyan dolgokban, amelyeket ösztönösen kerültünk.

Aki az emberekben hisz, az tudja, hogy nem váratlanul hullunk a halálba, hanem fokozatosan haladunk feléje. Minden nap elvesz egy részt az életből, és egészen a tegnapig minden elmúlt idő megsemmisül, hogy valamiféle búcsúbeszéddé szintetizálódjon.

Nemcsak megtalált igazságokat hagytál ránk, de még keresendőket is; s talán ha Seneca és a bölcsek híresztelése igaz, s valamilyen hely befogad minket, akkor, „akit elveszetteknek hiszünk, csak előrement.”

Éjjel nappal könyvtár! – A könyvtár a jövő!

„Mennyi titkot, lehetőséget, játékot, tudást, élményt, szeretetet rejt a könyvtár, mely olyan hely, ahol mindenki megtalálja a könyvön keresztül, amit legfőképp keres – önmagát.”

Eme figyelemfelkeltő és jövőbelátó cím mögé bújt konferenciánk, mely a mezőtúri Móricz Zsigmond Könyvtár és Közösségi Ház, az MKE elnöksége, és az MKE Gyerekkönyvtáros Szekció égisze alatt futott.

Így egymás után olvasva a két összetevő programsort, az jutott eszembe, hogy ez lesz a jövőnk, hogy éjjel-nappal? :-)) Felsejlett előttem, hogy ez biztos tetszene az olvasóknak, mert záráskor is alig bírnak megválni bőrfoteljeiktől, és a legváratlanabb időpontokban is rángatják éppen zárva tartó kilincsünket bebocsátásban reménykedve. No, de vágjunk az események közepébe, vagyis elejébe. Egy jó konferencia olyan, mint egy ízes saláta, sok összetevőből áll össze, és a próbája, hogy elkél-e a kóstoló számára. A Mezőtúron töltött 24 óra alatt ez a saláta kitűnően megérett, és mondhatom, az íze is kitűnővé vált. /minden mellék százíz nélkül/

Adva volt hozzá egy fantasztikus, melegszívű, tettekre kész vendégváró helyszín és könyvtáros csapat, kibővülve a Művelődési Ház teljes kollektívájával. Ehhez érkezett Bozóki András kulturális miniszterünk, aki szeretett volna látni egy ilyen könyvtáros eseményt, ismerkedni velünk.

Kapcsolódott a programhoz az MKE elnöksége és a Gyerekkönyvtáros Szekció szintén nem semmi gyerekkönyvtáros gárdája, akik jó szokásuk szerint az ország minden tájáról érkeztek. Talán ennyi összetevő feltételezi, hogy az események kissé kaotikussá váljanak, de minden pontra működött a mezőtúriak kitűnő szervező munkája segítségével.

Előző este, ahogy megérkeztem, nagyot mosolyogtam a képen. /Mint a régi filmen, jutott eszembe, amikor a miniszter közölte, hogy ezt a pálmát már látta valahol...:-)/ Még akkor festették az előteret, előzőleg virágokat ültettek, és próbáltak eltüntetni dolgokat, ami nem a köz szemének való. Végigjártuk a helyszíneket, hogy minden rendben legyen, így pl. fény derült, hogy a kiállított Nagy Könyv első lapja azonnal kizuhant a kinyitáskor. Így gyors ragasztás. A mezőtúriak tényleg megtiszteltetésnek vették, hogy hozzájuk érkezik a miniszter, és ennyi kedves könyvtáros nép, nagyon készültek.

No a nagy nap! Már 10-kor érkeztek a gyerekcsoportok, 3 helyszínen beindult a népi játszótér, melyből egyet én vezettem. Jól festettem az elnöki dresszemben, ahogy csuhézok.:-)A felnőtt könyvtárban zajlásnak indult az estig tartó folyamatos felolvasás. A nagyteremben pedig a konferencia nyitása után egy fantasztikus drámaóra. A helyi drámatanárnak minden elismerésem. Megkérdeztem, hogy beállhatnak-e a könyvtárosok is játszani. Persze – válaszolta igen felelőtlenül. Így 42-en maradtak :-)) Leamortizálódott a végére, de akkora hangulata volt. Én ugye mindenfele rohagáltam, és csak bekukkantottam. Amikor épp bementem, két gyerekkönyvtáros az ünneplő kosztümében a padlaton hevert, hogy megjelenítse híven Rómeó és Júliát. :-))

Délre megérkezett a miniszter. Persze innentől ugye már ugrásra készen. Jött Koncz Erika, Rózsa Andre orsz..képviselő, Skaliczki Judit, Ramháb Mária, az IKSZ-től Zalainé Kovács Judit. Rajkort Ildikó, a Család és Szociálpolitikai Intézet szakreferense, aki alternatív programokkal foglalkozik, és még sokan mások... MTV, RTL klub, Duna TV, sajtó. No a TV-sek kitalálták, hogy nem jó a környezet a sajtótájékoztatóhoz, mert könyves kéne. Hogy legyen a gyerekkönyvtárban. Persze ide rejtettünk be mindent, mert ide úgyse jönnek. :-)) Gyors pakolás, a csalán odatámasztott Petőfi kép mellé beállt Bozóki András:-) Szavazott a Nagy Könyvre, és a Közkincs programról tartott sajtótájékoztatót.

Ezek után elkezdődött a konferencia. Bozóki András immár a nagy nyilvánosság előtt is elmondta vidék és könyvtárfejlesztési programját, „Kell egy hely - Közkincs program” címmel, amely a kulturális együttműködés programja. Az olvasás megszerettetésére, a kulturális esélyegyenlőség megteremtésére, olyan közösségek életre hívására irányul, amelyek képesek a fiatalok megtartására – nyilatkozta. A program alapján 100 községben újulhat meg a könyvtár, másfél milliárd forintos hitelprogrammal indul, és a „könyvtárbusz” szolgáltatás is életre kel, egyelőre 3 busszal. Kell egy hely, ahol közösségre talál a község, falu, kisváros lakossága, és erre ideális helyszín a könyvtár. /Jó példája volt ennek a mezőtúri könyvtár is, ahol tényleg érezhettük, hogy milyen vonzó, megtartó ereje van. / Meltatta a Nagy Könyv programot, mely szintén egy út az olvasáshoz való visszataláláshoz. Majd Bakos Klára, MKE elnök tartott előadást „A könyvtár esély a szabadsághoz” címmel.

Előadócíméhez híven arról beszélt, hogy milyen fontos a mai világban a szabadságra, és esélyegyenlőségre való törekvés, és az egyén szabadsága a legfontosabb. Ehhez pedig kitűnő közösségi teret teremtenek a könyvtárak.„Minden ember király!” címmel tartott előadást Szűcsné Boldog Mária, a mezőtúri könyvtár

gyerekkönyvtárosa. Előadásából megtudhattuk, hogy mi mindent tesznek házigazdáink a társadalmi esélyegyenlőség megteremtéséért 18 ezer fős városukban, melynek közelítőleg 10 %-a roma származású.

„Valljuk, hogy MINDEN EMBER KIRÁLY!, akit szakmailag jól felkészülten, előzékenyen, szeretettel, empátiával kell szolgálni. Munkánkban nagyon fontos a szolgálat mindenkefelettsége, a szerénység, az emberi tartás, a munka becsülete, a mások iránti érdeklődés, a nyitottság. S milyen egyéb lehetőségeink vannak még az egyenlő esélyek nyújtásában, különösképpen a gyermekek irányában? A mi filozófiánk az, hogy a gyermekkönyvtár a gyermekek számára legyen olyan versenyhelyzetektől, kényszerektől, feszültségtől mentes menedék, olyan biztonságos, támogató otthon, ahol nem kell tétre teljesíteni s bele lehet feledkezni a játékba, az olvasásba.”

Ezek a gondolatok, ez a küldetésnyilatkozat sokunk számára megszívelendő, így pontosan idéztem az előadásból. „Együtt egymásért!” címmel folytatta az esélyegyenlőség témáját Keszti Erika, aki a Pécsi Városi Könyvtárból érkezett. Bosnyák Viktória könyve után szabadon derűs „tündérboszorkányoknak” nevezett kolléganői munkájáról beszélt. Azokról a tündérboszorkányokról, akik nap, mint nap helyettesítenek szülőt, nagyszülőt, testvért, barátot, akikhez oda lehet menni beszélgetni, kérdezni, olvasni... Akik nagy szakudással, megfelelő képzettséggel, tapasztalattal, biblioterápiás szakképesítéssel, gyógypedagógiai, szociálpedagógiai tanulmányokkal rendelkeznek. Nem utolsósorban pedig jókedvvel és szívvel-lélekkel. Fogatékkal élő olvasóikkal kiemelten foglalkoznak már hosszú évek óta, most eme kör a Nagy Könyv programba is bekapcsolódhat a könyvtárosok segítségével. „Egészséges és speciális igényű gyerekek találkozási a Katona József Könyvtárban” címmel tartott előadást Koleszár Márta, aki a kecskeméti megyei könyvtárból érkezett. Sokat beszélünk napjainkban az integrációról, annak minden örömről, bánatáról. Márta az integráció előnyeiről beszélt az ép és a speciális nevelési igényű gyerekek szempontjából. Bemutatta, hogy milyen speciális működési feltételek valósultak meg könyvtárunkban. /akadálymentes megközelítés és épületen belüli közlekedés, lift (Braille-gombokkal), nagy terek, speciális felszereltségű mosdó, optikai eszközök (olvasószemüveg, olvasógömb, olvasóléc, nagyító, olvasógép). Beszámolt arról, hogy milyen integrált programokat tartottak idáig könyvtárunkban. Márta előadása megerősített abban, hogy mennyire fontos ez a tevékenység, és mekkora örömet, biztatást tud szerezni a gyerekeknek egy-egy ilyen program, amikor megnyílhatnak társaik előtt egy biztonságos, otthonos környezetben.

Mindenkit újtárra engedtünk, és volt egy óránk, hogy kifújjuk magunkat. Mert 18 órára érkezett 18 lelkes, kipihent tizenéves, akikkel ettől kezdve 12 órát töltöttünk együtt. Szituációs játék, könyvtárhasználati vetélkedő, dramatizálás.

Közös vacsora a megmaradt állófogadásból. 23 órakor nekiálltam csuhézni, szalmázni velük. Megalkottuk szalmából az Éjjel-nappal könyvtár szlogent. Már alig láttam ki a fejemből... Aztán ágyalódás, érdekes volt, mert a felnőtt könyvtárban aludtak a gyerekek. Székeken, asztalon, földön hálózsákban. Megdöbbentő volt a könyvtári tér eme újszerű felhasználása, de a gyerekek nagyon élvezték. Mintha egy titkos birodalomba engedtetek volna be, amikor csak ők... A gyerekkönyvtáros még elolvasott nekik 3 mesét, amit reggelre dramatizálniuk kellett. És akkor jött el a pont, hogy azt mondtam, hogy ezt már nem bírom. Éjfélkor lekapcsolták a villanyt, és elkezdtek kísérteni lepedőben, zseblámpában, pizsamában. A hanghatásokról most nem írnék:-) Életben maradtan a kísértés után elvonultam az ig. helyettes irodájába a priccsre. Mely keskeny volt, kemény, és rövid.

4 kereke által pedig útra kelt, ha meggondolatlanul valami fordulást próbáltam tenni. Így igen ziláltan ébredtem. A gyerekek persze reggelig vircsaftoltak. Reggel 7-kor könyves torna, vetélkedő, majd próba a színházteremben, mely videó felvétellel összekötött színházi előadássá fajult. Aztán elbúcsúztunk egymástól. Tényleg szuper kölykök voltak. Romolás, virágokat vissza a virágboltba, amit kölcsönkértünk a díszítéshez.

Miközben effektív is kinyitott a könyvtár, igen furcsán szemlélgettek az olvasók, amint ott tréningruhában, igen gyűrt ábrázattal mászkálok közöttük. Persze mindjárt lobogtatták a helyi Néplap számát, aminek a címloldalán az esemény, meg a TV-ben is látták. Összepakoltam, búcsúzkodás, aztán ki az állomásra. Szerencsére a vonaton már senki nem akart hozzám szólni, és csendes olvasgatásba kezdtem. /mit láthattam volna Mezőtúron, ha... címszó alatt./ Még ülőhelyem is volt.

Emlékeimben pedig megmaradt az ízes saláta minden íze és élménye.

Budavári Klára

T.G.M. még mindig a régi..... legalábbis Orwellből

Zajlik A Nagy Könyv össznemzeti játék.

A mi könyvtárunk Orwell: 1984 c. művét választotta ajánlásra érdemesnek, természetesen a többi remekmű közül, hiszen a 12 könyv mindegyike nélkülözhetetlen olvasmány.

Október 13-án összejöttünk, laza kis olvasó körünk, "Ezt tényleg érdemes, hidd el" címen fut, néhány olvasó, kollégák, és csatolt részeik. Szépen kidekoráltuk a könyvtárat, és vártuk Tamás Gáspár Miklóst, aki pontosan meg is érkezett.

A fiatalabbak közül, akiknek kötelező olvasmány az 1984, néhányan abban reménykedtek, hogy nem kell majd elolvasni a könyvet, a többi kíváncsi volt egy élő filozófusra. Mit mondjak, nem csalódtak. Akinek még nem volt a kezében a könyv, a végén azonnal kikölcsönözte, hogy legalább egy-két dolgot megértsen. T.G.M. a szokásos

fantasztikus formáját hozta (saját vélemény), csapongott az időben, az ideológiákban, az ideákban, az utópiákban. Humoros volt, okos, és ami az első pillanatban érezhető volt, roppant felkészült. Nem voltunk sokan, de nem is az volt a cél. Egy jóízű beszélgetés Orwell apropóján Orwellről, Sztálinról, Rákosiról, Kádáról, a rendszerváltásról, és egyáltalán arról, hogy mit is értsünk mi az orwelli utópián, meddig jutott el a „mi szocializmusunk” ennek megvalósításában.

Egyszóval érdekes, elgondolkodtató és tanulságos délután volt. Egy pillanatig eltűnődtem, hogy a mai 18 éves korosztálynak (nekik kötelező olvasmány a könyv) – tisztelet a kivételnek – mennyire halvány fogalma sincs az elmúlt 10-15 év jelentőségéről, nem is beszélve az előző 40 év történéseiről. Elkezdtem gondolkodni, hogy ez velünk is így volt a 70-es, 80-as években? Olyan jó lenne azt mondani, hogy nem. Pedig.....
Ismét csak tisztelet a kivételnek.....

Budapest, 2005. október 19.

(Tamási Júlia)

Vers Mariann-nak a könyvtárról , a raktárról

Valami sok-sok könyvet szeretnék adni,
Hogy örülhessen a Mariann.
Liftbe rakni mindent, ami ócska, szutykos,
Bestsellert, krimi, kalandot.
Valami sok-sok könyvet szeretnék adni,
Hogy örülhessen a Mariann.

Neki köszönhetem az élményt: milyen raktárt pakolni bent;
Magyar Közlöny, a kedvencem, hogy szerettem sorba rakni ezt!
S a könyvek: Ady, Arany, s a háromszázak szak – a nagy kaland!
Mind-mind erősít hitemben: NEKEM RAKTÁROSNAK KELL LENNEM!

Hivatás ez, a legnagyobb.
Kár, hogy Kossuth nem ez volt;
A kis bolond!
Nem sejtette, mit jelent: porban, szutyokban dolgozni egy
Hideg és poros, de szent helyen ...

Ha még élne, elmondanám neki: életcélom, hogy
Szép legyen, hogy megtaláljunk mindent, mit lehet,
S nem mondani csalódva, bénán: Ez a könyv sajnos kallódik a tékán;
Menjen máshová, asszonyom, a stílusa így is sértő volt nagyon.

Mariannra visszatérve végül, ki küzd és harcol, mint fék nélküli autó a lejtőn;
Köszönöm neked, drága hős, megmutattad mindezt, s egy amatőr
Boldog ember most már, hiszen tudja: nem a kölcsönzés a könyvtár legborzasztóbb pontja.

Cseh Gabriella

Az Alkotó könyvtáros pályázat díjazottjai könyvtárunk dolgozói közül

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest megyei Szervezete és Közkönyvtári Egylete közös pályázatának eredményhirdetése

Díjazott képzőművészeti kategóriába: **Csabonyi Klára**. (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)

Elszakadás, Nádas, és Vihar előtt című pasztell képei érkeztek a pályázatra. Művei, kiegyenlített kompozíciójukkal, festői színhasználatával, kulturált eszközhasználattal, az autonóm képi megjelenítés igényével érdemlik ki a kategória díját.

Díjazott fotóművészeti kategóriába: **Aknay Tibor**. (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár)

A pályázatra Anyám keze, Lépcső, és Ablak-tanulmány című munkái érkeztek. Fotográfiáin vérbeli fotós szemével emeli ki a látott világ egészéből azt a részletet, amelyek a nézőben felidézi a lírai mondanivaló gazdagságát.

Balog Matild

a Központi Könyvtár dolgozója
képzőművészeti kategóriában textil munkáival,

Várkonyi Veronika

a IV/1-es könyvtár dolgozója
irodalmi kategóriában verseivel, **Reisz László**

a Szociológiai Gyűjtemény dolgozója

irodalmi kategóriában,

Koncz Károly

a Központi Könyvtár dolgozója
prózai munkáival különdíjban részesült.

Az irodalmi alkotások, prózai művek és versek helyet kapnak az Alkotó Könyvtáros Irodalmi Antológiában.

A nyertes képzőművészeti munkák megtekinthetők a Gödöllői Városi Könyvtár és Információs Központ folyóirat olvasó- és kiállító teremében augusztus 31-ig 10 és 16 óra között.

Valamennyi díjazottnak ezúton is gratulálunk!

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár XIII/6. Angyalföldi Kertvárosi Könyvtára

Laknak erre Rokonok: a Fivér és a Nővér. Aztán a leendőek Sógor, Koma, de ők nem létezhetnének, ha nem jelenne meg a Völgyesi és a Menyasszony, no meg a lagzihoz nélkülözhetetlen Násznagy. Időben, térben kicsit távolabb: Gyermekek és Unoka. Aztán meg ne is beszéljünk másokról, mint a Cimboráról, a Szomszédokról és a Pajtásokról. Csoda hát, ha Babéron gázolva jutunk el a Mosoly világába. Csak játszottam egy kicsit gondolatban a XIII. kerület utcaneveivel, hiszen már első látogatásomkor szóltak hozzám a táblák; meghitt hangulatról, családias légkörtől árulkodtak.

Az 1950-es években épültek a Mosoly utca környékének (Béke út, Fiastyúk utca, Tomori köz és József Attila tér) kellemes lakóházai; nem is kevés: pontosan 4527 emberi mértékű és léptékű épületei.

1949-től 1981-ig a József Attila Művelődési Központban működött „a könyvtár”, amit – immár önálló épületben, a Mosoly utca 40/a-ban nyitottak meg 1985-ben, ún. családi, témacsoportos elrendezéssel. A Tomori közben önálló gyermekkönyvtár működött 1964-től az egyesülést megelőző kényszerű bezárásig:

2004-ben mindkét helyen megtörtént a Corvinához való honosítás, 2004. december 13-án - a hálózat valamennyi könyvtárával egyetemben – itt is bevezették a számítógépes kölcsönzést. 2005 májusában előbb a Mosoly utca, majd június 17-én a Tomori köz is bezárt, hogy a világítás teljes korszerűsítése, a burkolat cseréje, a dekoráció megváltoztatása után a két könyvtár egyesítve nyisson ki. Az alig több, mint egy hónapos zárva tartást követően 2005. szeptember 8-án a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a XIII. kerületi önkormányzat összefogásával megnyitotta kapuit az újjávarázsolt, széles olvasóközönség igényeit is kielégítő Mosoly utcai könyvtár, amely várja a Tomori köz gyermekolvasóit is.

A megnyitón először a Polgármesteri Hivatal képviselőjében Holopné Schramek Kornélia alpolgármester-asszony mondta el köszöntő szavait, méltatva a kerület és az itt működő fiókkönyvtárak kapcsolatát: Angyalföld közművelődési szakembereinek a könyvtárosok is szervesen beletartoznak, és részt vesznek a kerület rendezvényein. Ezután dr. Fodor Péter főigazgató úr a hálózatfejlesztés fontos állomásait elemezte és bemutatta a megjelenteknek a szépen felújított könyvtárat. Póbori Ágnes, az Észak-pesti könyvtárak régióigazgatója ecsetelte a könyvtár felújításának és az állomány kialakításának jelentősebb mozzanatait. Záróként Karakasné Kőszegi Katalin, a könyvtár vezetésével megbízott könyvtáros beszélt az új intézmény jelentőségéről: legfontosabb a két könyvtár olvasótáborának összeolvasztása; az új, modern technika elfogadtatása az idősekkel, valamint a hagyományok megismertetése az ifjúsággal.

Az állomány 11 287 darab könyvből, 831 vizuális dokumentumból, 1077 cd-ből ill. egyéb hanganyagból, valamint 18 féle folyóiratból áll és a kölcsönzés informatikai hálózatban, két gépen történik immár. Minden adott ahhoz, hogy az intézmény a körzet lakóinak szívében a „Kedves”-nek fenntartott helyet foglalja el.

KÖNYVTÁRI ANZIKSZ

A hálózat könyvtáraiban zajlik az élet. Kicsit csendesebben, kicsit másképpen, mint azt a nagy forgalmú könyvtárakban tapasztalják. De mindenképpen közelebb az olvasóhoz...

Füledt nyár, meg a Rottenbiller utca. Ha ezt most látnák a szabadkőművesek. Még 1913-ban a Deák Ferenc páholy adományából épült itt az első fiókkönyvtár. Azóta is tévednek erre olvasók. A nagymesterek büszkék lennének az új linóleumra, az évig érő polcokra, a számítógépek felett révedő plüssbagolyra. Csodálkoznának, hogy bizonyos művek iránt mily erős a kíváncsi. Most például egyetlen Wass Albert sincs bent.

A néni töprengve masszírozza cérnakesztyűjét. Kihez is fordulhat? Reménykedve pipiskedik. Abszolút lángolás a mozdulatban. Az imádott szerző a legfelső polcon sorakozna. Az idős hölgy biztos nem érné be, mondjuk Tamási Áronnal. Marad az előjegyzés. Majd talán egy hét múlva akad legalább egy Funtinelli.

A Wass Albert-féle hazafias érzelmekre leginkább a húsz év alatti ifjak, valamint a 60 feletti fogékonyak. Máraiért más közönség rajong. A polgári, etikus, jobban az értelemre ható szerző kissé nihilista stílusát nem kedvelik az idősek. Ha mégis, akkor borítékolni lehet a magasabb iskolai végzettségét.

De a népek Coelhoért is sorban állnak.

Irodalmi showműsor ide vagy oda, Margitka mégiscsak egy köteg Danielle Steelszerű regénnyel egyensúlyoz virágos otthonkájában. Elégedetten vonul a kincsekkel. Még egy csomag citromízű nápolyival is meglepi a segítőkész könyvtárost. A múltkor gyöngyvirágot hozott.

Zsuzsa egyébként, ahol tud, segít. Egy kétségbeesett olvasónak még azt is kiderítette, hogy milyen hosszúkás, szőrös állat fészkelhette be magát a padlásra. Ami furán fut. A szakirodalom szerint csak valami görényféle jöhet szóba.

Gergő bácsi fénykorában Puskás Öcsivel kergette a labdát. Most minden csütörtökön már nyitáskor az ajtó előtt topog. A nejt is hozza. Az újságos sarokban két napilapot mindig fogva tart valaki. A Nemzeti Sportot és az Expresszt. A későn jövők lesből próbálnak hozzáférni tuti állásokhoz és góltippekhez.

Az internethasználók közt is gyakoriak az álláskereső. Egyszer egy tizenkét éves fiú hozta be analfabéta édesanyját. Takarítói állásra leltek a hálózaton.

Az építész úgy ötvenéves lehet. Már vagy egy éve kutat munkahely után. Mikor nem látják, a könyvtár örül. Hátha talált valamit.

A CD gyűjtemény főleg az ifjúság számára vonzó. Gyakran ücsörög itt egy rockzenész. Távozóban tiszteletjegyeket hagy a pulton.

Akad férfiolvasó, aki a divatbetegségekre hajt. Először a candida gombás könyveket bújta, most meg kullancsból képi magát. Egy titokzatosnak mondható nő pedig csak politikai szakirodalomban lapozgat. Még sörözés közben sem sikerült kideríteni a foglalkozását.

Etelka néni ki sem mozdul otthonról. Hához viszik neki a "női szakasz" könyveket. Etelka nénit a különféle asszonyorsók érdeklik. Szívesen olvas Moldovát is. Legutóbb még papucsot is Erika, a könyvtáros vett neki. Új mamuszban kapta kézhez Hitler asszonyait.

Péter mindig Izabella néninél fogyasztja el az év első lecsóját. Nem kis megpróbáltatás ez a könyvtárosnak. Izabella néni valamikor könyvelő volt, most nagyon fáj a lába. Így nyolcvan felül teljesen elmagányosodott. Akkor boldog, ha Péter eszik vagy iszik nála. (Kakaóval kezdték.) Csak ezután jöhet Rosamunde Pilcher.

* * *

Sódergödör. Így hívták a helyet Rákospalotán. A könyvtár valamikor kocsmá volt. Ágnes itt debütált, mint gyerekönyvtáros. Nehezen betölthető állás volt ez a nyolcvanas évek elején. Ugyanis a kölykök egy része lovári volt, a többi beás. Gyakran kinyílt a bicska a könyvtár előtt. Ilyenkor a Jenőnek kellett szólítani, vagy a vajdát hívni. Sosem a rendőrséget. Zsigó Jenő szociális munkás volt akkoriban a tanácsnál. A vajda palackzöld bársonyöltönyt viselt nyakkendővel. Öreg volt, hatalmasakat köpött. Csóválta a fejét, mikor az egyik roma könyvtári ollóval szúrta meg a másikat.

A gyerekek, mint a verebek ülték körbe Ágit, mikor mesét olvasott. A tizenhárom éves Kriszti még az ölébe is bekéredzkedett. A következő héten már újszülött csecsemőjét hozta.

A beiratkozással is gondok voltak. Apának, anyának nem volt munkahelye. Akkor meg ki legyen a jótálló? Azért mégis szerettek ott zsvajogni. Kinek a könyvtári pecsét tetszett, kinek egy kalandregény.

Disznóöléskor egész tálon hozták az olvasók a friss húst. Volt azon hurka, kolbász, abálé. Foszlós kenyérral. Amikor befőzés volt, lekvár is érkezett a pultra.

Ágnes azt bánja a legjobban, hogy nemet mondott, mikor Dezső megkérte a kezét. Dezső villanyszerelő volt, biztos egzisztencia. Kocsija volt és lakása. Fehér ingben, szövetnadrágban bámulta őt a könyvek mögül. Már őszült a bajusza. A szilveszteri bulira még pezsgősvödrit is hozott. Hogy kosarat kapott, egészen összeroppant. Egy darabig nem is kölcsönzött.

Ágnesnek a második kerületben, a Török utcai könyvtárban is akadtak védenecsei. A csöves Ferinek teát főzött. Lenyugtatta az őrző alkoholistát. Még a mutogatós férfival is szót értett. Az illető naponta látogatta a könyvtárat. Letolta nadrágját, és himbi-limbi végigsétált a klasszikusok közt. Az olvasók sikongattak. Ágnesnek sikerült meggyőznie a férfit, hogy lássa be, a könyvtár mégsem a legalkalmasabb hely az efféle sétákra.

A biztonsági őrnek hetente hat darab könyvet kellett összeválogatni. Hat éjszakára valót. Kalandosat kevés vérral. Ágnes még Wilburn Smitht is adott neki. Hátha rászokik.

A Hadház utcában kedvenc olvasója volt Halmi Ida kisasszony. A nyolcvan körüli hölgy több nyelven beszélt és rendkívül választékosan. Ápolt volt, jószagú, nyakában szép láncot viselt. Néha pityergett. Azt mondta, szívesen jár ide, mert szereti a rendet és hogy mindig van keksz a pulton. Gyakran kávéztak, teáztak. Az olvasók hozták a süteményt, a húsvéti barkát és az első öt szem cseresznyét.

És itt volt Bórharsnya, a nyugdíjas katonatiszt. Több órán keresztül fejtette a különféle rejtvényeket a könyvtárban. Addig nem nyugodott, míg az utolsó betűig tele nem írta a kis fehér négyzeteket. Ági segített neki nyomozni a lexikonokban. Telefonált a tudományos akadémiának. Aztán megosztottak a nyereményen. Egyszer edényfedőket kapott, máskor mosóport. A katonatiszt volt az egyetlen, aki elvállalta a Mikulás szerepét a könyvtárban. Kitömte a hasát. A kicsik roppant örültek.

Bórharsnyának különben nem volt gyermeke.

Az utóbbi években sorra bezárnak a kis kerületi közkönyvtárak. Pedig a nagy könyvtárakkal ellentétben ezek az intézmények szociális funkciót is betöltöttek, betöltenek. Itt a könyvtárosok meghallgatják az olvasókat, gyakori a bensőséges, személyes kapcsolat. Helyi közösség alakulhat ki. A gépesítés, központosítás és a leépítések miatt egyre lehetetlenebbé válik a "népművelő típusú" könyvtáros munkája. A számítógép meggyorsítja a kölcsönzést. A pultonál elég megnyomni a megfelelő billentyűt. Nem kell felhézni az arcra, lassan már a szemkontaktus is kihal. Nyugaton ez már természetes. Kelet- Európa eddig más volt.

Székely Ilona

KÖNYVTÁRI NAPOK ÉSZAK-PESTEN

Munkaláz 2.

Elmélyülten

A fiúknak is megy!

„A 12 NAGY KÖNYV ÜNNEPE” 2005. október 1-jén – egy párás és hideg szombaton – a Dagály utcai könyvtár kertjébe beköszöntött az ős. Meg a könyvtári nap. Meg a régió munkatársai.

Vidák Jenővel megerősített csapatunk már kora reggel nekilátott a sátrak felverésének. És az ökölrázásnak. Ez utóbbit két kézzel és az eget kémelve tettük... Mert a meteorológia arra a napra szép időt mondott.

Szép nem lett, de legalább nem esett. Kipucoltuk a kertet..., mert tudvalevő, hogy a kutyáknak nincs a farkukon söprű. Aztán cipekedtünk. Meg megint cipekedtünk. Összepakozható sátorrudakat kajtattunk. És ragasztót. És valami enivalót. Mert éhesek voltunk és fáztunk.

Kaptunk is a Dagályosoktól forró teát zsíros kenyérral. (Buci kapott rumos kávé is. Hogy kitől? És hogy én akkor hol voltam?) Aztán lett szép nagy színpadunk mikrofonokkal. És dekoráltunk lelkesen. Jó nagy felfordulást csináltunk, így a hangulat is megfelelő lett, mire megérkeztek a látogatók.

Sokan voltak. És tetszett nekik. Mi pedig ismét nagyon jól éreztük magunkat így összefogva.

És itt bocsájtjuk közre - a tömeges érdeklődésre való tekintettel - a két "lembas"-esélyes sütemény receptjét.
Íme:

Zabpehelycsók

Hozzávalók 40 darabhoz:

- 15 dkg liszt
- 12 dkg zabpehely
- 12 dkg kókuszreszelék
- 10 dkg cukor
- 1 evőkanál méz
- 15 dkg olvasztott vaj
- 2 evőkanál forró víz
- 1 teáskanál szóda-bikarbóna

Nagy tálban a hozzávalókat összekeverjük. Vízbé mártott kis kanállal diónyi darabokat vágunk ki elég helyet hagyva a halmok közt, ugyanis a szóda-bikarbónától süteményünk megduzzad. Sütőpapírral bélelt sütőlemezre helyezzük. Előmelegített sütőben közepes lángon kb. 15 perc a sütési ideje. (Figyelem! A harmadik, negyedik tálca már fele annyi idő alatt is elkészülhet!)

és a döntő másik első helyezette:

Gyömbértallér

Hozzávalók 30 darabhoz:

- 22 dkg liszt
- 20 dkg cukor
- 1 evőkanál méz
- 12 dkg olvasztott vaj
- 1 egész tojás
- 2 teáskanál őrölt gyömbér
- 1 teáskanál őrölt fahéj

1 teáskanál szóda-bikarbóna

Fentiekhez hasonlóan a hozzávalókat összekeverjük, de a zabpehelyes sütivel ellentétben itt lisztezett kézzel történik a formázás. Összes többi is megegyezik a másikkal, csak le kell lapítani a tésztát.

Az előkészítés nem tart tovább, mint ameddig begépeztük a receptet, és az eredmény pedig sokkal látványosabb és ínycsiklandóbb.

Meghalt Dóczy Éva

44 éve lépett be a könyvtárba. Nem lehet, hogy ne halljon róla minden szabóervines, mert nála nem volt hűségesebb munkása ennek a könyvtárnak.

Dóczy Éva

Székelyné Dóczy Éva

Az 1960-as évek közepén indult egy nagy nemzedék, Schlett István, Arató Antal, és többi között Dóczy Éva is. Neves személyiségei a század második felének, szakmailag és szellemileg : ki csillogóbb produkcióval, ki csendes emineciásként. Éva pályájának fontosabb állomásai: Klubvezető a Bosnyák utcai könyvtárban, a régi lőrinci könyvtár vezetője, a HFO osztályvezető-helyettese, az új kispesti könyvtár igazgatója, majd nyugdíjas éveiben a központi könyvtár olvasószolgálatosa. Emlékeimben elsőként mégis az a csinos fiatalasszony jelenik meg, aki a Weinckheim gróf istállójából alakított ebédlő-klubhelység rendezvényén kezébe vette a mikrofont és kicsit rekedtes altján elénekelt „azok a szép napok, csak arra gondolok...”c. örökzöldet, /zongorán kísérte férje, Havas Csaba. Ma már mindketten az örökkévalóságból pillantanak vissza a szép napokra./Szakmailag, intellektuálisan, emberileg tudnék mindenkiről jót és kevésbé jó írni, egyedül Éva él úgy emlékeimben, mint maga az állandóság. A

megértés, a tolerancia, a humanizmus, kiegyensúlyozottság és a korrektség állandósága. Nem tartozott sosem párthoz, csoporthoz, nem csapódott áramlatokhoz, divatokhoz: mindig csak az emberhez tartozott. Kutatom emlékeimet, tudnék-e valami rosszat írni Éváról? Egyszer azt mondtam neki: „Legalább egyszer mondj rólam valami sértőt vagy rosszat, hiszen olyan gyarló ember vagyok!” Azt válaszolta, hogy hiszen ezért kedvel. Nemrég – a jubileumi ünnepségen – találkoztunk utoljára. Tudta, hogy volt tbc-s beszűrődésem, és van tüdőátagulásom. Beszélgetésünk végén azzal búcsúzott: – Vigyázz magadra Jóskám, kezdünk fogyni.Éva! Vigyázok magamra, ahogy lehet, de hol van a sors igazsága? Mért téged vitt el hónapok szenvedése után az a betegség, amit nekem szánt a sors? Illenék szólni arról, mit hagytaál itt szakmailag, hogyan fognak emlékezni rád? Nem érdekes! Mi fogunk rád emlékezni, akik szerettünk, mi mindannyian. Szervusz.

Régi barátod : Maruszki Jóska

A FSZEK Rottenbiller utcai könyvtárának zenei gyűjteménye

Mindenki hallott már róla, mindenki tud róla valamit, de vajon a teljes kép kinek a fejében jelenik meg ezt hallván: „a Rottenbiller gyűjteményében megtalálja”?

**Terry Hounsome:
Rock Record
a hetedik kiadás**

**Record Collector
2005. novemberi szám
borítója**

**és
tartalom-
jegyzéke**

Tudnunk kell róla: ez a gyűjtemény volt az első olyan nyilvános budapesti közgyűjtemény, amelyben az ide látogatók hozzáférhettek olyan „populáris” zenei felvételekhez, amelyek az 1990 előtti politikai vezetés által felállított 3T rendszeren belül (tiltás, tűrés, támogatás) az első két kategóriába tartoztak, azaz, vagy nem támogatták, vagy kifejezetten tiltották terjesztését. Mégis a könyvtári szolgáltatáson belül „polgárjogot” nyertek. Sajnos állományunk egy fontos, a korábbiakban meghatározó része: a „magyar alternatív” kazettatárunk, az új szerzői jogi törvény következtében, mára „holt tőkévé” vált, pedig annak idején még társadalomkutatók is felkeresték emiatt könyvtárunkat, és állományunk e részéért is az egész országból, de még a határon túlról is elzarándokoltak hozzánk az érdeklődők.

(Ezzel kapcsolatban engedtessek meg itt, magánvéleményem leírása! Én hibás koncepciónak tartom azt, hogy olyan zenekarok felvételeihez nem juthatnak hozzá a gyűjtők, amelyek nem jelenhettek meg a múlt rendszer elhibázott politikája miatt.)

Bár gyűjteményünk nem a legnagyobb, de specializálódásával még mindig képes keresletet támasztani. Digitális hangfelvételen több mint nyolcszáz lemeznyi válogatott blues hallható az 1900-as évek elejétől napjainkig. A Mississippi delta, Louisiana, Texas, Tennessee, Alabama, Virginia, Chicago, Detroit, San Francisco, Keleti part, Nyugati part, Közép-nyugat stb. tájairól és városaiból, szinte az összes észak-amerikai államból. Stílus tekintetében az Új Mexikóban játszott texmextől, a louisianai swamp blueson át, keresztül a Memphisben táncolt jugon, egészen a chicagói electric bluesig reprezentálja gyűjtésünk a teljes műfajt, függetlenül attól, hogy milyen „színű” az előadó. Sőt a világ más tájain működött zenészekről: Japántól Chiléig vagy Szlovákiától Dél-Afrikáig, Ausztráliáig található felvétel a cd-ék között. De a brit „blues boom” legjobb lemezei is kölcsönözhetőek: Mayall, Fleetwood Mac, Aynsley Dunbar, Cream, John Dummer, Jo Ann Kelly, Colosseum stb. Itt térünk át állományunk másik nagy csoportjához, az úgynevezett progresszív rockhoz, ami most kb. nyolcszázánál valamivel több korongot jelent. Ez igazán internacionális része a gyűjteménynek, mert az elismert brit „klasszikusok” (Pink Floyd, Jethro Tull, King Crimson, Colosseum és mások) mellett igazi ritkaságok is kölcsönözhetőek, mint az olasz Opus Avantra, Osanna, Le Orme, a lengyel Niemen, Grechuta, a német Out of Focus, a román Phoenix, amely kedvenceim egyike. De vannak japán, brazil, vagy épp finn együttesektől is felvételeink

**Record Collector
2005. novemberi szám
borítója**

Tudatosan törekedtünk arra, hogy a kevésbé ismert, de a műfajon belül értéket teremtő, sokszor az elismerteknél nem is rosszabb, sőt jobb zenét játszó, csak épp kevésbé ismert zenekarok is elérhetőek legyenek a mi gyűjtésünkben. Szeretnénk a lehető legteljesebb választékát bemutatni ennek a műfajnak, mert úgy látjuk, hogy a rock zenében a „kegyelmi állapot” a progresszív rock megjelenésével jött el. 1967-73 között ez az irányzat adta a legszínvonalasabb zenei-élményt a populáris zenét hallgatók körében. Valami hasonló zajlott le, mint tíz évvel korábban a jazz muzsikában. Az úgynevezett „neoprogresszív” zenekarok lemezeit is vásároljuk, bár ezeket hallgatva olykor olyan érzésünk támadhat, hogy rosszul zárták el a csapat 1973-ban. Sok az utánérzés és nehéz elválasztani a maradandót a divatostól. Az üzletek kínálatában való válogatáshoz a legjobb segédeszközünk: az 1989 óta járó angol havi folyóirat a Record Collector, a világ legelismertebb szaklapja. Három nagy egységből áll. Az első részben néhány oldalas ismertetések, tanulmányok találhatóak. Ezekben egyes zenekarok, vagy kiadók munkásságát mutatják be nagyon komoly, precíz diszkográfiákkal, vagy más esetben egy felvétel legfontosabb kiadásait az egész világra kiterjedően. A második részben, műfajok szerint rendezve, az adott hónapban megjelenő lemezekről tájékozódhatunk. Végül a kiadvány a hirdetésekkel zárul, ahol a világ bármely pontjáról beküldött eladási vagy vételi listák sorakoznak. Nagyon fontos része a lapnak a „back issues”, amely cím szerinti betűrendben sorolja a lapban

korábban megjelent írásokat, megadva a folyóirat sorszámát és mellé az oldalszámot.

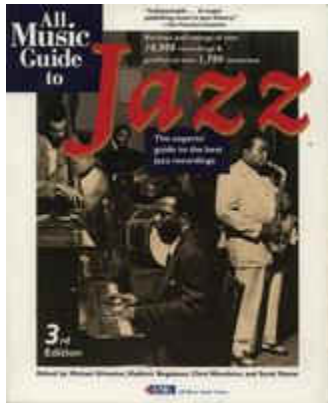
A következő Terry Hounsome diszkográfiája a Rock record. Ez a hetvenes évek óta folyamatosan bővülve, újra és újra megjelenik, ma már cd-romként is. Százekenél több lemez és tízezres nagyságrendű előadó szerepel benne. Megbízható munka, bár vannak itt-ott tévedések, hiányosságok benne. Nagyon jó Dag Eric Asbjornsen: Cosmic dreams at play című lexikona, amely a német nyelvterületen működött zenekarokat ismerteti. Asbjornsen egy másik munkája is elengedhetetlen segítség, ez a Scented gardens of the mind címet viseli és húsz európai ország 1968 és 1980 közötti, a műfaj szempontjából legfontosabb zenekarait mutatja be a német nyelvterület kivételével, így nyújtva áttekintést majdnem az egész európai kontinensről. Az amerikai zenekarokról Vernon Joynson: Fuzz acid and flowers című munkája tájékoztat, alcíme szerint: átfogó ajánló az amerikai garázs, pszichedelikus és hippy rockhoz. A nyitó év 1964, és 1975-vel zárul.

Jazzból is nyolcszáz darab fölötti az állományunk, amelynek beszerzésében nagy segítségünk az All music guide to the jazz című amerikai diszkográfia. Ez, amelle

hogy ismerteti egy-egy lemez tartalmát, és megmutatja a zenekar összeállítását, egytől ötig osztályozza is az albumokat. Sőt azt is jelöli, hogy egy előadó valamely korszakából melyiket ajánlja, mint a legjellemzőbbet. Ezzel megkönnyíti a választást.

**Terry Hounsone:
Rock Record
a hetedik kiadás**

**All Music Guide
to Jazz**

A kiadó hasonló kötetei közül messze ez a legjobb. Elég jó még az általuk gondozott lexikonok közül a bluesról készült kötet, de ennek „osztályzatait” már nem tudom teljes mértékig elfogadni. Általában az az érzésem, hogy érezhetően más az amerikai értékrend, mint az európai. Ez tűnik ki az értékelésekből. Olyan jelentős felvételeket, amelyek elismerten a műfaj csúcsát jelentik leértékelnek, ugyanakkor középszerűeket fölmagasztalnak. Szeretik a válogatásokat, azok majdnem mindig legalább négy csillagot kapnak. A rockzenével foglalkozó kötetet kifejezetten gyengének tartom, így ítéleteit sem tekintem mérvadónak. Az All music guide megtalálható az Interneten is. Hatalmas adatbázis, ahol szinte minden zenei műfaj képviseltetve van és regisztrálás után enged „belehallgatni” a dalokba is. Webcíme: www.allmusic.com. Martsa Balázs könyve a „White boy blues”, amelynek alcíme: „A fekete zene fehér mesterei” kitűnő összefoglalás, bőséges tájékoztató apparátussal.

Mára az Internet nélkülözhetlenné vált a zenével kapcsolatos adatok megszerzéséhez, ezért gyűjtöm azokat az oldalakat, amelyek a leginformatívabbak.

Néhány azokból, amelyek jó segítséget nyújtanak:

<http://www.progarchives.com>
<http://mitglied.lycos.de/MartinPruckner>
<http://www.progressiveworld.ne>
<http://hem.passagen.se/honga/aussie.html>
<http://www.italianprog.com/index.htm>
<http://www.cduniverse.com>
<http://www.rock.co.za>
<http://www.cometrecords.com/>
<http://www.dustygroove.com/>
<http://eerock.boom.ru/Links/links.html>
<http://www.progressiverockonline.com>
<http://www.wirz.de/index.htm>

Cd-tárunk szerves kiegészítője kottatárunk, amely jelenleg közel ötszáz darab. Ez önmagában talán nem tűnik soknak, de a katalógusunkban minden szám címére, szerzőjére, az albumok címére, előadójára, ezen felül hangszerekre is kereshetnek használóink, így tizenötezernél több számcímet fed le. A gyűjtött műfajok a következők: jazz, rock, blues, musical, filmzene, folk. Igyekszünk olyan kottákat vásárolni, amelyek zenei tartalma fedésben van cd-állományunkkal, ezért kottáink tekintélyes része „meghallgatható”.

Rendkívül fontosnak tartottuk olyan olvasóbarát katalógus elkészítését, amely a laikus használó számára is egyszerűen kezelhető és csak egy, legfeljebb két kattintással elérhetővé teszi a lehető leginformatívabb weboldalt. Ezért a központi katalógus mellett, folyamatosan építjük saját cd katalógusunkat.

Ennek értelme, hogy itt csak saját cd-tárunk darabjai jelennek meg. Előnye az egyszerűbb használat: minden előadóhoz és lemezhez egy-egy URL cím csatlakozik. Így egy klikkeléssel elérhető az Interneten a tételhez kapcsolódó weboldal és a lemezek borítói is megtekinthetők, amely sok esetben informatívabb, mint a szöveges leírás. Ahol ez lehetséges volt, ott behallgatási lehetőséget teremtettünk az egyes felvételekbe. Az általunk épített katalógus felénél ezek a szolgáltatások már működnek. Ezt kifejezetten igényelték a gyűjtemény használói. Ma már az olvasó ezeket a szolgáltatásokat otthon is élvezheti. A <http://www.fszek.hu/> oldalon keresztül katalógusunk hallgatható is, nem csak nézhető. Ezeket nagyon sokszor kérték korábban használóink. Az általunk készített katalógusban a „műfaj” rovat bővebb tárgyszó felsorolásai segítenek egy-egy lemezt több szempont szerint is visszakereshetővé tenni, mert az általunk gyűjtött muzsikák ritkán sorolhatók csak egy műfajba és amellet precízebbé teszi a keresést, ezzel segítve a válogatót a pontosabb találatokhoz.

**All Music Guide
honlapja**

Reményeink szerint az állományunkról rajzolt pontos kép nemcsak olvasóink, hanem kollégáink körében is sikeresen népszerűsíti a Rottenbiller utcai könyvtár zenei gyűjteményét.

Hont Péter
hontpeter@freemail.hu

Gál Ági búcsúzik

Könyvtárunk régi munkatársa, Gál Ági ezúton köszön el munkatársaitól.

Kedves ismerős és ismeretlen kollégák!

46 évi szabóervines múlt után szeretnék elköszönni - no nem a könyvtártól - csak az itt végzett munkától és egyben mindazoktól, akikkel együtt, de legalábbis egyazon intézményben dolgozhattam.

Miután -némi elfogultsággal- ezt a helyet tartom fővárosunk egyik legizgalmasabb, sokoldalú funkciót betöltő kulturális központjának, ahol az évtizedek folyamán mindenfajta tevékenységi körben kipróbálhattam magam, a tájékoztató munkától a kiadványszerkesztésen, a nemzetközi konferencia szervezésén át az oktatási tanácsadásig, és még sok más területen is, így elmonhatom, hogy helyváltoztatás nélkül színes, érdekes munkás életben volt részem.

Miután a búcsúzkodást nem szeretem, ezt a módot választottam, hogy elköszönjek mindenkitől, akitől segítséget kaptam, akikkel osztozhattam a könyvtár sikereiben és mindenkinek hasonló örömet kívánok, mint amit én éltem meg, vagy legalábbis amit megőriztem az emlékezetemben. Remélem, mint olvasó eddigi tapasztalataim okán lépést tudok majd tartani a könyvtár mindennapi megújulásával.

Gál Györgyné

Közhasznú információs szolgálat

„Ahány ember, annyiféle csodálatos világ..”

Társadalmi integrációt segítő művészeti foglalkozások a hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermekek számára Helyszín: FSZEK Lőrinci Nagykönyvtára

Az integrált nevelés, foglalkozás egyik színtere a gyerekkönyvtár. A könyvtár előnye az iskolával szemben, hogy nem kell mérhető teljesítményt nyújtania, játékos ismeretszerzési lehetőséget kínál. A könyvtáros a gyerekkönyvtárban olyan légkört tud teremteni, ahol fogyatékkal élő és ép gyerekek együtt válhatnak olvasóvá, könyvtárhasználóvá, szabadidejük tartalmas eltöltésében is segít. A közös tevékenység keretében megismerhetik egymást, az épek megtapasztalják, hogyan fogadják el kortársuk másságát, a hátrányos helyzetűek beilleszkedési zavarai, gátlásai csökkenthetők, közösségteremtő hatásuk van.

Eme elég hivatalos leirat után nézzük meg, hogy is működik ez a gyakorlatban. Egy idő után úgy éreztem magam, mint a jó pap, aki vizet prédikál és bort iszik. A témában már levezettem egy konferenciát az MKE Gyerekkönyvtáros Szekció keretében Sárospatakon, a tavalyi mickolci vándorgyűlésen szekcióülésünk volt a témában, az ELTE-n, és Mezőtúron a nagy sikernek örvendő kulturális miniszterrel bővített előadásunk. Szóval sok-sok szellemi táplálékot kaptam, biztatást, erőt, tanácsokat. Főképp Kucska Zsuzsa mondata dolgozott bennem, hogy mekkora felelősség, és ha belekezd az ember lánya, akkor folytatni kell, mert nem lehet magukra hagyni őket egy idő után a mézesmadzaggal. A lelkesült felvállalás mellé kell még ugye egy zsák pénz, főképp ebben a témában, ahol nem lehet akármit tenni, csakis az igény és színvonal. A Fogyatékos Gyerekekért Közalapítvány pályázata nem volt kispályás, többször és többen rámkérdeztek, amikor papírjaim fölött görcsöltem, hogy igazán akarom én ezt?

Akartam! És lőn siker, a 32 nyertes pályázó közé bekerültünk. Minden formai, szakmai, pénzügyi és egyéb tekervény stimmelt.. No akkor lessünk a kulisszák mögé..Mint a cím is sugallja, itt művészeti, hagyományörző foglalkozásokról lesz szó, de azért elég speciális formában. Miután úgy éreztem, hogy még elég elméleti síkon mozogok ebben a témában, segítőtársnak hívtam a kerületben dolgozó logopédusokat, fejlesztő és gyógypedagógusokat, és Turi Ritát, aki a maga nemében egy csoda. Gyönyörűen énekel népdalokat, hegedül, táncol, játékokat tanít. Ehhez még hozzáadtam a 15 éves kézműves múltamat és néprajz szakomat. Eme gyurgyalag elég sikeresen gurult tovább az év során.

Hullámok, falevelek játéka

A gyerekek találkozhattak Hományi András költővel, aki saját verseit adta elő megzenésítve. A több helyről érkező fogyatékkal élő és ép gyerekek ismerkedésére kitűnő alkalom volt a közös énektanulás, beszélgetés a költővel. Miután nyilvános programként volt meghirdetve, annyian jöttek el könyvtárunkba, hogy még a lépcsőn is ültek. A jó hangulatot még tovább mélyítette a közös rajzolás, festés, ahol a versek élményeit örökítették meg. A legnagyobb természetességgel vegyültek el egymás között, és ültek egy-egy asztalhoz. Megdöbbentő élmény volt egy kisfiú, aki 1 órán keresztül festett egy rajzlapot világoskék temperával. A mű igazából semmit nem ábrázolt, mert a munka végére megtelt a rajzlap minden szeglete. Óvónője szerint maga az újfajta aprólékos mozgás kötötte le minden gondolatát, még sosem festett. Ő egy hiperaktív kisgyerek volt. A festés közben Rita népi gyerekdalokat énekelt, hegedűszóval kísérte ezeket. Jó volt a rajzolás közben énekelni.

Mindszentek napja, fonó

Beszélggettünk a fonó szokásairól, a Márton nap eredetéről. Rita néni libás dalokat tanított, és körjátékokat játszottunk. Megismerkedtünk a körmöcskével, ami régi népi gyerekjáték, fonóeszköz. Verseny indult, hogy ki tud hosszabbat fonni? Monoton mozgás, és hamar sikerélmény, ami fontos szempont.

Luca napja, karácsonyi ünnepek

Rita néni férje is eljött, aki szintén zenész, méghozzá népzeneész. Igazi karácsonyt idéző hangulatot teremtettek. András megmutatta a kecskedudát és működését a gyerekeknek. Mindig nagy örömmel vették a program során, ha hangszerekkel ismerkedhettek, megfoghatták, megszólaltathatták. Az elképzelt gazdasszonyokhoz /gyerekek közül/ éreztünk Luca napi köszöntőkkel, énekekkel. A betlehemezés minden gyereket megmozgatott. Először szégyenlősen ódkodtak a szerepek miatt, de amint előkerültek a kellékek, azonnal jelentkeztek Mária, József, és a pásztorok szerepére. A kis csillagos fejdíszek pedig sok kislányt változtattak angyallá. Pillanatok alatt átléptünk a betlehemezés világába. Egy nagyon szép karácsonyi dal megtanulásával, éneklésével kívántunk boldog ünnepeket egymásnak. Az ünnepre készüléshöz szalma és csuhé karácsonyfadíszeket készítettünk. /A logopédusok szerint a betlehemezés még sokszor visszaköszönt a foglalkozásaikon, videóra is felvették, és sok új szót tanultak általa./

Újévkezdő köszöntők, Vízkereszt, Háromkirályjárás

Az új évben is nagy örömmel találkoztunk, már nagyon vártuk. Újévi köszöntők tanulásával nyitottunk. A Háromkirályjárásnál megint húzódozás volt a szerepeknél. /Nehezen vállalnak nyilvános szereplést a fogyatékkal élő gyerekek, talán a kudarcélménytől tartva/ Ahogy előkerült a három korona és a csillag, vonzása mégsem

hagyta őket békén, máris volt jelentkező. Jutalmul megpengethették Rita néni hegedűjét, míg a többiek tapssal járultak hozzá az improvizatív zenekari műhöz. Miután ebben a hónapban fontos a varázslás szokása, sámánkötelet készítettünk sámánfonóval. A hiedelem szerint az így készült kötél sose szakad el, és az együttlévők összetartozását jelképezi. Minden gyereknek, de kiemelten nekik nagyon fontos a valahová tartozás érzésének megtapasztalása.

Balázs-járás, farsangi szokások

A Balázs-járás népszokásának kellékei a püspöksüveg, papírcsákó, és fakard. Most a fiúk kerültek előtérbe ezzel a játékkal. A farsangról már sokat tudtak. Kiemelten a busójárás szokásáról beszélgettünk, miután sikeresen megtapasztalhattam ez évben a mohácsi eseményeket. /bár a termékenységvarázsló szokásokat kihagytam, ahogy egész nap kergettek eme célból a busók:-)/ Ez egy külön cikk anyaga lenne, kibővíve a néprajzi könyvek anyagát. Rita néni farsangi köszöntőket, dalokat tanított. Álarckészítéssel zártuk a programot. Mindig nagy türelemmel, és kreatívan kapcsolódtak be a kézműves foglalkozásokba, és a dicséret szárnyakat adott.

Virágvásárnap, kiske baba égetés, vízbevetés, húsvéti ünnepkör

Húsvétra készülvén böjti körjátékokat tanítottunk, majd kiske babát készítettünk, vagyis felöltöztettünk egy seprűnyelet. Nagy lelkesedéssel kerültek fel a bábra a ruhadarabok. Beszélgettünk a húsvéti jelképekről, a tojás szimbólumáról. Persze a daltanulás se maradt el, Rita néni hegedűje megint közkézbe került. A programot tojásfestéssel, tojástartó készítéssel zártuk. "Aranyos pillangó" versmondó verseny.

Ez a programunk már hagyományteremtőnek tekinthető. 2004. áprilisában a kerület Logopédiai Szakszolgálatával közösen versmondóversenyt hirdettünk beszéd fogyatékos gyerekeknek. Akkor nagy visszhangja volt, sokan támogatták az újszerű ötletet, de több volt a kételkedő, a kritikus hozzáállású pedagógus, hogy vajon mire jó ez az egész. Az eltelt egy év a kétkedőket is meggyőzte, hogy fontos volt. A gyerekek közül sokan az akkori siker hatására nyitottabbak lettek, és sokat fejlődött a beszédtechnikájuk. A mostani versenyre háromszor többen jelentkezték, mint tavaly. Egy időben két helyszínen folytak a versmondások, az eredményhirdetést, jutalmazást pedig együtt tartottuk. Szinte minden gyerek rajzolt is verse mellé, nagy sikert arattak a nézők körében a kedves rajzok. Az emléklapok, oklevelek mellé sok ajándék is járt, senki nem ment el üres kézzel. Videófelvételek is készültek, a logopédusoknak jó segédanyag lesz a foglalkozásaikhoz, és összevethetik, hogy melyik gyerek mennyit fejlődött.

Sárkányölő Szent György napja

A lovagok mindig nagyon érdeklik a gyerekeket, most Szent György tetteiről beszélgettünk, a lovagi életmódról, fegyverzetéről. Miután ez a nap az állatok kihajtásának is a napja, párosítottuk az állatokat és az őrzőjüket. Lassan, de csak gazdára találtak az állatok, ismeretlenek voltak ezek a szavak a mai gyerekeknek. Tavasz dalokat tanultunk, körjátékokat játszottunk, és sárkányt készítettünk.

Hát itt a vége, fuss el véle...A tapasztalás: még szorosabb és újabb munkakapcsolatokat építettünk ki a kerületben dolgozó logopédusokkal, speciális területeken dolgozó pedagógusokkal. A gyerekekben tudatosult, hogy a könyvtárba bármikor jöhetnek, mert itt szívesen látjuk őket, és egy olyan elfogadó környezet, ahol biztonságban vannak. Bennük szerencsére még nem alakultak ki azok a sztereotípiák, ami a felnőtteket jellemzi, így a legtermészetesebb módon rajzolt, játszott, dalolt, kézműveskedett együtt ép és fogyatékkal élő. A versmondó versenyen érzékelődött ez legjobban, hogy milyen erővel tudtak drukkolni egymásnak. A foglalkozásokra alapvetően az elfogadás és segítőkészség volt jellemző.

Folyamatosan kérdezik, hogy mivel és mikor folytatjuk, mert már jönnének.

Szeptembertől újra itt!

Nagy Könyv a drámapedagógia, eurytmia, mozgás,- és zeneterápia, örömtréning eszközeivel.

Már a pénz is megvan rá!

Budavári Klára